

AJUNTAMENT DE PORRERES

MODIFICACIÓ DE LES NORMES SUBSIDIÀRIES DE PLANEJAMENT DEL MUNICIPI DE PORRERES I ADAPTACIÓ AL PLA TERRITORIAL DE MALLORCA

DOCUMENT D'INFORMACIÓ AMBIENTAL COMPLEMENTÀRIA

**Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial
Octubre 2017**

TAULA DE CONTINGUT

1	INTRODUCCIÓ I EQUIP REDACTOR	3
2	CANVIS INTRODUÏTS ENTRE L'APROVACIÓ PROVISIONAL DE 2014 I LA NOVA APROVACIÓ AMB EXPOSICIÓ PÚBLICA DE 2017	4
3	CARACTERÍSTIQUES MEDIAMBIENTALS DE LES ZONES QUE ES PODEN VEURE AFECTADES DE MANERA MÉS SIGNIFICATIVA	8
4	EFFECTES SIGNIFICATIUS EN EL MEDI AMBIENT	9
	4.1 RELACIÓ D'ACCIONS IMPACTANTS I FACTORS AMBIENTALS AFECTATS	9
	4.1.1 Accions Impactants	9
	4.1.2 Factors ambientals afectats	10
	4.2 DETECCIÓ, VALORACIÓ I DESCRIPCIÓ DELS EFFECTES SIGNIFICATIUS	12
	4.3 DESCRIPCIÓ DELS EFFECTES MÉS RELLEVANTS	14
5	MESURES PREVISTES	18
6	ESTUDI D'ALTERNATIVES	18
7	CONCLUSIONS	22

1 INTRODUCCIÓ I EQUIP REDACTOR

Al 2006 s'inicià la tramitació de l'Adaptació al Pla territorial de Mallorca de les NS de Porreres. El de novembre de 2006 es va aprovar l'avanç i el 5 de maig de 2007 es va fer l'aprovació inicial. La documentació es va exposar al públic i es varen fer les consultes a les administracions afectades, abans de redactar el document de Memòria Ambiental.

Amb posterioritat, la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears adoptà l'acord de Memòria Ambiental, el 3 de maig de 2012, tot afegint una sèrie de condicions que varen ser tractades en el document de Tractament de les determinacions finals de l'Acord de Memòria Ambiental de la CMAIB i que varen ser incorporades. El 25 de març de 2013 es va fer una nova exposició pública i el 12 de març de 2014 la CMAIB va adoptar un acord de conformitat amb la documentació complementària a la memòria ambiental.

La documentació es va aprovar provisionalment i es va remetre al CIM per a l'aprovació definitiva.

Finalment, la Comissió Insular d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Patrimoni Històric, en sessió celebrada el 30 d'octubre de 2015, acordà la suspensió de la tramitació de l'Adaptació de les NS de Porreres fins que no s'esmenessin les deficiències de l'informe. A més, afegí que *"Tot considerant que el conjunt de les deficiències observades en el punt anterior, malgrat no impliquin l'establiment d'un model territorial diferent, comporten en tot cas la introducció de modificacions substancials de naturalesa estructural en el planejament proposat, resultant necessària l'adaptació i modificacions puntuals a un nou tràmit d'informació pública. Així mateix es considera adient assenyalar que, a banda de l'afectació de les deficiències assenyalades a concrets documents gràfics i escrits, caldrà efectuar les oportunes correccions amb la resta de documentació concordant com l'informe de sostenibilitat ambiental, la memòria ambiental i l'acord a l'òrgan ambiental sobre la dita memòria."*

Seguint amb el mateix expedient, actualment es prepara la documentació per a fer una nova exposició pública de l'Adaptació, tractant i incorporant totes les deficiències que foren apuntades en la Ponència de la CIOTU, així com adaptant el planejament a la normativa sobrevinguda posteriorment.

Atès que ja s'havia pres l'acord de Memòria Ambiental i que s'havien incorporat les seves condicions per a l'aprovació provisional, s'entén que seria suficient l'elaboració d'un document complementari en el qual únicament s'avaluïn els canvis produïts entre l'aprovació provisional i la nova exposició pública. Per a la resta de continguts, es remet a l'Informe de Sostenibilitat Ambiental de l'aprovació inicial, a la Memòria Ambiental i al Tractament de les Determinacions Finals de l'Acord de Memòria Ambiental de la CMAIB.

El present document d'informació ambiental complementària ha estat elaborat pels següents membres del Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial:

Antoni Pons Esteva, geògraf

Maria Magdalena Pons Esteva, geògrafa

2 CANVIS INTRODUÏTS ENTRE L'APROVACIÓ PROVISIONAL DE 2014 I LA NOVA APROVACIÓ AMB EXPOSICIÓ PÚBLICA DE 2017

Tot seguit, s'enumeren els principals canvis que s'han produït entre l'aprovació provisional de 3 de maig de 2014 la nova aprovació amb exposició pública de 2017 a la qual acompanya aquest document per tal d'avaluar-ne els efectes. Tots aquests canvis s'han introduït arran de l'esmena de deficiències de la CIOTU.

1. **S'han eliminat tots els creixements de sòl urbà industrial.** A la documentació de l'aprovació provisional de 2014 es preveïen increments de sòl urbà industrial (49.730 m²), de terrenys que ja tenen ús industrial però que queden recollits com a sòl rústic en el planejament vigent. Amb la documentació d'esmena de deficiències aquests terrenys es retornen a la classificació de sòl rústic.
2. **S'ha eliminat el creixement de sòl residencial previst a la UA-11 (6.421 m² i 10 habitatges)** . Es tractava d'un increment de sòl urbà que es feia entre les rondes de s'Estació i de les Illes Balears. Els terrenys es mantenen amb la seva classificació de sòl rústic i qualificació de ATh.
3. **Es reclassifiquen a sòl rústic aquells terrenys del planejament vigent que, encara que són formalment sòl urbà, es troben en situació de sòl rural i per la seva configuració no permetrien tanmateix el seu desenvolupament urbanístic.** Es tracta de terrenys que queden al costat nord-est de la ronda a executar a l'altura de sa sínia, entre els carrers del Pont i Carrer Nou (10.097 m²) i de terrenys que quedaran al nord-est de la nova ronda (8.585 m²). Una part d'aquests terrenys ja es reclassificaven a rústic amb l'aprovació provisional de 2014 (5410 m²), però ara, s'ha incrementat la superfície reclassificada.
4. **Es deixen en suspens aquells terrenys que tenen la classificació de sòl urbà i es troben en situació de sòl rural (44.059 m²).** Es tracta dels àmbits que queden delimitats a la cartografia adjunta a aquesta documentació com actuacions en suspensió segons el Decret Llei 1/2016. Aquesta situació es mantindrà vigent fins que s'aprovi una modificació de les normes subsidiàries amb la finalitat d'ordenar i regular els referits terrenys subjectes a transformació urbanística, havent de justificar la necessitat d'aquesta transformació de conformitat amb el que es disposa al RDL 7/2015 i la Llei 2/2014.
5. **Es modifica l'ordenació de la UA-6, per aconseguir un espai lliure públic més funcional,** segons el que es requeria a l'acord de deficiències de la CIOTU. Així mateix s'aprofita per modificar l'edificabilitat màxima permesa a totes les UA que encara resten, amb la finalitat de mantenir un aprofitament semblant a totes elles, aspecte requerit també a l'acord de la CIOTU.
6. **Es modifica el traçat de la ronda nord, que queda recollida com a AA-02 (10.582 m²).** El traçat es disposa de manera més propera al nucli, i s'evita així l'afecció a elements catalogats, com una sínia o la sèquia de Banyeres.
7. **Es delimiten com actuacions aïllades dos Sistemes Generals d'Espais Lliures Públics** a aconseguir per expropiació i que permetin assolir la ràtio de 5 m² de SGEL per habitant. Un de 38.752 m² situat al nord del nucli urbà de Porreres (AA-1), a l'est de l'antiga carretera de Porreres a Montuïri Ma-5030, es tracta de terrenys que a l'aprovació provisional de 2014 es classificaven com a sòl urbà amb qualificació d'equipaments (UA-1). L'altre de 7.524 m² situat entre la ronda prevista i

els carrers Nou i del Pont, a l'est de Porreres (AA-9), a terrenys que a l'aprovació provisional quedaven qualificats com a residencial intensiva dins la UA-3.

8. Modificació dels índexs d'intensitat d'ús a les zones de sòl urbà. Des d'aquesta adaptació es fa el següent plantejament en relació als índexs d'intensitat d'ús:

Es proposa una gradació d'IU que es disposarien des del Casc Antic I fins a la Zona Intensiva. Des dels habitatges més grans del casc antic fins als més petits de la zona intensiva, des dels unifamiliars entremitgeres del casc antic I als plurifamiliars controlats a la zona intensiva.

- A la zona Casc Antic I, la més antiga del nucli urbà, la tipologia d'habitatges existents és la pròpia d'edificacions tradicionals. Es tracta de manera majoritària de solars amb un únic habitatge. Amb façanes al voltant de 8 metres i profunditats de 12m. Per aquest motiu es proposa un índex d'intensitat d'ús de $1/100 \text{ m}^2$ de sòl edificable. A l'aprovació provisional de 2014 era de $1/75 \text{ m}^2$.
- A la zona de Casc Antic II són habituals profunditats superiors, 16m i façanes de 8 metres. En aquests àmbits és habitual l'existència de 2 habitatges per solar i es vol mantenir aquesta tipologia. Per els motius anteriors es proposa un IU de $1/85$, atès que el sòl edificable d'un solar com el definit, seria de 128 m^2 , i que s'ha de tenir en compte que els habitatges sortints es computen per excés a partir de les 5 dècimes ($128/1,5=85$). A l'aprovació provisional de 2014 era de $1/75 \text{ m}^2$.
- A la Zona Intensiva, es proposa també la possibilitat de fer 2 habitatges per solar, amb parcel·les de façanes de 10 metres i profunditats de 14m. Per aquest motiu es proposa un IU de $1/90$ ($10 \cdot 14 = 140 \Rightarrow 140/1,5 = 93,3$). A l'aprovació provisional de 2014 era de $1/40 \text{ m}^2$.
- A les zones zones extensives l'IU es correspon a la parcel·la mínima establerta (400 o 600), que es mantenen respecte el previst a l'aprovació provisional de 2014.

El resultat principal d'aquesta modificació d'IU és una rebaixa important de la capacitat de població que passa dels 23.376 habitants prevists a l'aprovació provisional de 2014, a 11.555 a l'actual.

9. S'eliminen vials prevists en el planejament vigent perquè no es consideren necessaris i funcionals per la mobilitat interna del nucli. S'eliminen la prolongació del carrer de la Dolçor i la prolongació del carrer de Sant Jaume.

S'eliminen les UA **UA-8, UA-9, UA-10 i UA-13** previstes a l'aprovació provisional de 2014. Si es plantejaven com UA a la documentació anterior era per tal de preveure espais lliures públics i per tal de perllongar el carrer de la Dolçor que ja estava previst al planejament anterior. El tram del carrer de la Dolçor que es volia prolongar no es considera necessari per a la mobilitat interna del nucli, i la seva eliminació no suposarà una manca de funcionalitat de la xarxa viària. Per altra banda, l'increment dels IU, de 40 a 90, i l'eliminació del vial mencionat ha rebaixat considerablement la capacitat de població de la zona i en conseqüència tampoc es considera necessària la qualificació d'ELP en aquesta zona, perquè resulten suficients pel conjunt del nucli amb les requalificacions proposades a la documentació.

Per altra banda, **s'elimina també la UA-16** prevista a la documentació de l'aprovació provisional. Aquesta unitat no es pot considerar com a sòl rural, es tracta de terrenys que estan plenament integrats dins la trama urbana, molts dels quals construïts i que tenen serveis als carrers d'en Veiet, Donzella, d'en Sala i n'Orell, a l'est del poble. Si es plantejaven com UA a la documentació anterior era per tal de preveure espais lliures públics. En el planejament vigent existia un tram de carrer previst en aquest àmbit que suposava la prolongació del carrer de Sant Jaume, fins al carrer de n'Orell. Amb la finalitat de mantenir la trama existent en un espai en part qualificat com a Casc Antic II, i no afectar algunes parcel·les catalogades, finalment s'ha optat per eliminar el vial i no preveure cap espai lliure públic en el seu lloc, ni la possibilitat que es pugui incrementar l'edificabilitat de la zona. El tram del carrer que es volia prolongar no es considera necessari per a la mobilitat interna del nucli, i la seva eliminació no suposarà una manca de funcionalitat de la xarxa viària.

10. **Es preveu un sistema general d'aparcaments en sòl rústic i s'elimina la UA-14 prevista a l'aprovació provisional de 2014.** Es tractava d'un increment de sòl urbà previst a l'aprovació provisional del 2014, per a ús d'equipament. Atesa la dificultat d'execució que planteja, de la necessitat d'obrir un nou carrer i de trobar-se en situació de sòl rural, aquests terrenys es reclassifiquen a sòl rústic. En el seu lloc es preveu en la nova documentació un sistema general en sòl rústic per a aparcaments, que donaran serveis a la zona d'equipaments propera. Una de les principals necessitats del poble de Porreres és la d'aparcaments i especialment a les zones d'equipaments. Actualment els aparcaments en aquest indret s'han de dotar dins els mateixos equipaments, si es preveu un nou aparcament es podran destinar els terrenys qualificats com a equipaments, íntegrament com a equipaments, i millorar en conseqüència la funcionalitat dels mateixos. Es tracta d'una parcel·la de 8.215 m², situada al nord de l'Institut, i separada d'aquest per un camí. Els terrenys tenen la qualificació de sòl rústic comú, amb categoria de Àrea de Transició d'Harmonització.
11. **Pel que fa a la UA-12, s'elimina i es retornen els terrenys a la qualificació de Casc Antic II.** Pel que fa als terrenys situats a la Cantonada del carrer Jaume I amb el carrer d'en Mora, es retornen a la qualificació de Casc Antic II els de l'aprofitament lucratiu, en canvi, es mantindrà la qualificació d'ELP, perquè ja existeix, és un pati antic reconvertit en espai lliure públic. Es tracta dels terrenys de l'antiga UA-13, ja executada.
12. **Es classifiquen com a sòl rústic parts dels terrenys del polígon industrial 2 que a la provisional de 2014 es classificaven com a urbà.** A l'aprovació de 2014 es reclassificava a sòl rústic part del polígon 2 del sector urbanitzable industrial URB-01, però es mantenien com a sòl urbà part dels terrenys d'aquest sector (9.683 m²)

El polígon 2 tenia una superfície de 41.528 m², que passaran ara a classificar-se tots com a sòl rústic amb la qualificació d'Àrea de Transició d'Harmonització..
13. **S'ha eliminat de l'Adaptació la qualificació del sistema general d'espais lliures previst a l'antic polvorí,** conseqüència de l'informe del Ministeri de Defensa que no cedeix els terrenys.

14. **S'incrementa l'edificabilitat dels equipaments docents** i així no haver de qualificar més terrenys. S'incrementa l'ocupació al 80% (abans 40%) i l'edificabilitat a l' $1,6 \text{ m}^2/\text{m}^2$, abans $0,66 \text{ m}^2/\text{m}^2$. La finalitat d'aquesta modificació és millorar la funcionalitat dels equipaments, i que es pugui adaptar millor a les necessitats que tenen. Anteriorment a aquestes NS a la modificació núm. 2 s'havia previst un increment de l'altura de 2 a 3 plantes d'aquests equipaments, però no s'havia modificat res més. S'aprofita aquesta modificació per fer una ordenació més ajustada a les seves necessitats.
15. **S'ha creat una nova categoria de Sòl Rústic, la SRP-F (Sòl Rústic Protegit Forestal)** que substitueix la SRG-c (Sòl de Règim General C). Els paràmetres, en general, són els mateixos però es dona la consideració de sòl rústic protegit a aquests terrenys. Es mantenen els paràmetres del planejament vigent. Ara bé, es modifica l'ocupació perquè s'interpreta que l'existent era una errada en el planejament vigent. Una ocupació del 0,005% (la prevista al planejament anterior) per una parcel·la de 142.060 m^2 , que és la mínima, implicaria una ocupació màxima de $7,1 \text{ m}^2$, cosa absolutament contradictòria amb els 2500 m^3 màxims per edifici previstos, o els 710 m^3 resultants de l'aplicació del paràmetre de volum de $0,005 \text{ m}^3/\text{m}^2$. Es podria entendre que la voluntat del redactor no era la d'establir aquesta ocupació que és absolutament errònia, es podria haver apostat per una ocupació del 0,005, sense percentatge o per un percentatge del 0,5%, cosa que representaria una ocupació de 710 m^2 , molt més coherent amb els altres paràmetres. Per tot plegat, es modifica aquest paràmetre, i es preveu una ocupació del 0,15%, que s'ajustaria al volum previst de $0,005 \text{ m}^3/\text{m}^2$.
16. **S'ha incrementat la superfície qualificada com a SRC-RGb respecte la de l'aprovació provisional de 2014.** Es tracta dels terrenys de sòl rústic de règim general que tenen parcel·la mínima de 28.000 m^2 , per complir amb el mínim previst al PTI. Al 2014 hi havia qualificades $462,50 \text{ ha}$ a la nova documentació hi ha $743,06 \text{ ha}$. S'ha volgut incloure terrenys que es troben dins l'ART Connector paisatgístic lineal Massís de Randa-Na Borges. S'ha modificat la delimitació respecte a la de 2014 per incloure els terrenys fins al límit municipal i agafar part del Torrent de Son Valls, de manera que la delimitació final té una forma més coherent, omplint espais que queden entre d'altres delimitats com a SRG-F o SRP-F.

3 CARACTERÍSTIQUES MEDIAMBIENTALS DE LES ZONES QUE ES PODEN VEURE AFECTADES DE MANERA MÉS SIGNIFICATIVA

En aquest punt correspon analitzar les principals característiques físiques, biòtiques, paisatgístiques i culturals dels terrenys afectats de manera més significativa arran dels canvis produïts entre l'aprovació provisional i aquesta nova aprovació amb exposició pública de l'adaptació al PTM de les NS de Porreres.

Atès que les zones que es poden veure més afectades pels canvis ja varen ser descrites en el document d'ISA i que, en qualsevol cas, els esmentats canvis no afecten cap altra zona del terme municipal de manera significativa, es remet als apartats 3 i 4 de la documentació de l'Informe de Sostenibilitat Ambiental.

4 EFECTES SIGNIFICATIUS EN EL MEDI AMBIENT

Una vegada sintetitzades les noves propostes que es plantegen, es passen a detallar les accions i els factors ambientals, que són els elements necessaris per a determinar els efectes significatius sobre el medi ambient.

4.1 RELACIÓ D'ACCIONS IMPACTANTS I FACTORS AMBIENTALS AFECTATS

4.1.1 Accions Impactants

En realitat, totes les accions derivades de l'esmena de deficiències impliquen respecte de l'ordenació de l'aprovació provisional:

- Una disminució del sòl urbà o urbanitzable que estava classificat.
- Una rebaixa dels aprofitaments prevists. Només en el cas dels equipaments docents es preveu un increment de l'edificabilitat, amb l'objecte d'adequar la normativa vigent a les necessitats d'aquest tipus d'equipaments i haver de qualificar o classificar nous terrenys com es feia a l'aprovació provisional de 2014.
- Una rebaixa de la capacitat de població prevista.
- Un increment de la protecció del sòl rústic.

Així doncs, i respecte del planejament vigent, en la majoria dels casos no caldria avaluar-ne efectes. Tot seguit es valoraran els efectes que se'n desprenen respecte del document d'aprovació provisional.

En aquest apartat es fa una relació d'accions importants o que podrien tenir efectes significatius en el medi ambient:

1- Eliminació de tots els creixements de nou sòl urbà industrial o residencial. S'han classificat de nou com a rústic 49.730 m² de sòl classificats com a industrial al 2014 i 6.421 m² de sòl residencial.

2- Es reclassifiquen a rústic 18.682 m² de sòl urbà residencial (segons el planejament vigent) al nord-est del nucli de Porreres. Tots els terrenys que quedaran a l'exterior de la via de ronda proposada i no s'han executat.

3- Es deixen en suspens aquells terrenys que tenen la classificació de sòl urbà i es troben en situació de sòl rural (44.059 m²). Aquesta situació es mantindrà vigent fins que s'aprovi una modificació de les normes subsidiàries amb la finalitat d'ordenar i regular els referits terrenys subjectes a transformació urbanística, havent de justificar la necessitat d'aquesta transformació de conformitat amb el que es disposa al RDL 7/2015 i la Llei 2/2014.

4- Es modifica el traçat de la ronda nord, que queda recollida com a AA-02 (10.582 m²). El traçat es disposa de manera més propera al nucli, i s'evita així l'afecció a elements catalogats, com una sinia o la sèquia de Banyeres.

5- Es qualifiquen dos grans sistemes generals d'espais lliures públics. Un de 38.752 m² situat al nord del nucli urbà de Porreres (AA-1), a l'est de l'antiga carretera de Porreres a Montuïri Ma-5030, es tracta de terrenys que a l'aprovació provisional de 2014 es classificaven com a sòl urbà amb qualificació d'equipaments (UA-1). L'altre de 7.524 m² situat entre la ronda prevista i els carrers Nou i del Pont, a l'est de Porreres (AA-9), a terrenys que a l'aprovació provisional quedaven classificats com a sòl urbà i qualificats com a residencial intensiva dins la UA-3.

6- Modificació dels índexs d'intensitat d'ús a les zones de sòl urbà. S'incrementen els IIU, de tal manera que es redueix la capacitat de població, que passa dels 23.376 habitants previstos a l'aprovació provisional de 2014, a 11.555 a l'actual.

7- S'elimina un creixement urbà d'equipaments previst al nord de la zona de l'Institut, 8.215 m². En el seu lloc es preveu un sistema general d'aparcaments en sòl rústic.

8- S'incrementa l'edificabilitat dels equipaments docents i així no haver de qualificar més terrenys. S'incrementa l'ocupació al 80% (abans 40%) i l'edificabilitat a l'1,6 m²/ m², abans 0,66 m²/ m².

9- S'ha incrementat la superfície qualificada com a SRC-RGb respecte la de l'aprovació provisional de 2014. Es tracta dels terrenys de sòl rústic de règim general que tenen parcel·la mínima de 28.000 m², per tant s'ha incrementat la protecció del sòl rústic. Al 2014 hi havia qualificades 462,50 ha a la nova documentació hi ha 743,06 ha.

4.1.2 Factors ambientals afectats

El llistat de factors ambientals escollits per aquesta ISA, ha estat extret del document: “Model per a l'avaluació d'impacte ambiental. Una proposta d'objectivació a les illes Balears” elaborat pel Govern de les Illes Balears. S'ha escollit l'arbre de factors de la **“Zona 4: Interior de Mallorca i Eivissa”**.

No s'han elegit pas tots els factors de l'arbre esmentat, sinó, simplement aquells que es creu són susceptibles de rebre impactes per la Modificació de les NS.

FACTORS AMBIENTALS DIRECTES	Subsistema físic natural	Medi Inert	Aire	Confort sonor diürn
				Pols i partícules en suspensió
			Terra-sòl	Relleu i caràcter topogràfic
				Capacitat agrològica del sòl
			Aigua	Quantitat del recurs
				Qualitat físico-química
			Processos	Drenatge superficial

FACTORS AMBIENTALS				Esllavissament (risc geològic)
				Erosió
				Incendis
		Medi biòtic	Vegetació	Vegetació natural de valor alt
				Vegetació natural de valor baix
				Cultius
		Medi perceptual	Fauna	Espècies i poblacions en general
			Paisatge intrínsec	Qualitat del paisatge
			Intervisibilitat	Incidència visual
	Subsistema població i poblament	Medi perceptual	Recursos Científicoculturals	Estructures i edificacions tradicionals
			Productiu	Ús agrícola i ramader
			Conservació de la natura	Espais protegits
		Caract. culturals	Característiques culturals	Acceptabilitat social del projecte
				Salut i seguretat
		Estructura urbana	Planejament urbanístic	Planejament urbanístic
	Subsistema socio-econòmic	Població	Dinàmica poblacional	Moviments immigratoris
			Densitat de població	Densitat de població fixa

				Densitat de població flotant
		Economia	Activitats i relacions econòmiques	Activitats econòmiques afectades
				Activitats econòmiques induïdes
			Equipaments i serveis	Habitatge (allotjament turístic)
				Equipament esportiu, d'esbarjo i esplai

4.2 DETECCIÓ, VALORACIÓ I DESCRIPCIÓ DELS EFECTES SIGNIFICATIUS

Existeixen nombroses tècniques per identificar i valorar possibles efectes produïts per les actuacions realitzades per l'home sobre el medi natural i humà que afecten. En aquest cas es realitzarà una relació d'efectes de cada una de les accions definides sobre els factors identificats. Quan el nombre d'accions és reduït aquesta tècnica és més factible, ja que permet veure cada acció com interactua amb els factors ambientals, i permet tenir una visió clara de cada acció i dels seus principals efectes.

Un cop identificats els efectes significatius, es descriuran per cada un d'ells els següents aspectes: efectes secundaris, acumulatius, sinèrgics, a curt, mitjà i llarg termini, permanents i temporals, positius i negatius. Per cada efecte significatiu a part de comentar-lo s'inclourà la següent taula on es detalla la tipologia del mateix.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Tipologia de l'efecte: 1.Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- L'efecte secundari és aquell que deriva d'un efecte primari, i l'efecte primari (que no apareix a la taula) és aquell que té una repercussió immediata en algun factor ambiental.
- Acumulatiu. L'efecte simple és aquell que es manifesta en un sol component ambiental i no indueix efectes secundaris, ni acumulatius, ni sinèrgics. Efecte acumulatiu és el que incrementa progressivament la seva gravetat que es perllonga l'acció que el genera.
- Sinergia. Sinèrgic o no sinèrgic. L'efecte sinèrgic significa reforçament d'efectes simples, es produeix quan la coexistència de varis efectes simples suposa un efecte major que se suma al simple.

- Moment. S'entendrà efecte a curt termini el que es manifesti abans d'un any des de l'execució del Pla, a mitjà termini 5 anys des de l'execució i a llarg termini més de 5 anys.
- Permanent. Suposa una alteració de duració indefinida.
- Temporal. L'efecte temporal és aquell que roman un temps determinat.
- Signe: positiu o negatiu, es refereix a la consideració de benèfic o perjudicial que mereix l'efecte a la comunitat tecnicocientífica i a la població en general.

4.3 DESCRIPCIÓ DELS EFECTES MÉS RELLEVANTS

En aquest capítol es procedirà a realitzar una descripció dels efectes més rellevants.

En primer lloc, es procedirà a apuntar els **efectes positius** sobre el medi que es desprenen de les accions apuntades a l'apartat 4.1.1 d'aquest document. Tenint en compte la naturalesa de les actuacions, la majoria dels efectes que desprenen són de signe positiu i es relacionen amb la reducció de la capacitat i de l'edificabilitat permeses, així com amb l'eliminació de sòls urbans:

- **Conservació dels hàbitats de vegetació i fauna com a conseqüència de l'increment de protecció en sòl rústic.** L'increment de superfície qualificada com a SRGb, amb un increment de la parcel·la mínima de 14.000 a 28.000 m², permet dotar al sòl rústic d'una major protecció. Això pot tenir un efecte positiu sobre els diferents hàbitats inclosos dintre del terme municipal, per tant es veurà beneficiada la vegetació i la fauna. L'efecte es produeix a mitjà i llarg termini després de què es produeixi la protecció.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓	✓			✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Conservació de la qualitat del paisatge allà on es mantenen els usos rurals.** La delimitació de la categoria de sòl rústic citada a l'efecte anterior, permet conservar la qualitat del paisatge en aquestes zones, atès que s'hi limiten els usos.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓	✓			✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Manteniment de les condicions de relleu, paisatgístiques (intrínseques i extrínseques) i dels usos agrícola-ramaders** als àmbits on es preveien els creixements de sòl urbà eliminats (aquells que no es trobaven executats), i als terrenys reclassificats de sòl urbà a rústic per no tenir l'ordenació consolidada. L'execució de la urbanització en aquests terrenys hauria comportat aquests efectes negatius que ara no es produiran, en haver-se suprimit. Si bé les activitats agràries dels àmbits estan en retrocés, l'execució de la urbanització hauria incidit negativament sobre el paisatge.

Aquest efecte també s'hauria de considerar, com a mínim temporalment, pels sòls que es mantenen suspesos als efectes del Decret Llei 1/2016.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓	✓			✓	✓	✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Reducció de les expectatives de consum d'aigua al suprimir creixements, reclassificar a rústic àmbits de sòl urbà no consolidat i en reduir la capacitat de població del pla.** La rebaixa més important és la produïda per l'increment dels IUU, i la baixada de la capacitat de població de 23.376 a 11.555 habitants. Es

redueixen així les expectatives de consum vinculades a l'ús residencial. Aquest efecte incideix positivament en la quantitat del recurs, ja que un increment del consum pot provocar problemes de sobreexplotació dels aqüífers.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Reducció de les expectatives de producció d'aigües residuals, a causa de la supressió dels creixements, la reclassificació a rústic de sòls urbans no consolidats i de la reducció de la capacitat de població.** En l'ordenació aprovada provisional, s'hi preveia un increment de les aigües tractades pel sistema de sanejament, en paral·lel al volum d'aigua consumit. És d'esperar una important reducció de les expectatives del consum i per tant del tractament d'aigües residuals com a conseqüència la reducció de la capacitat de població. A més s'ha de tenir en compte l'increment de la superfície destinada a EDAR (ja previst a l'aprovació provisional) que s'ajustarà així a les necessitats previstes.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Reducció de les expectatives de consum d'energia i de la producció de residus, a causa de la supressió dels creixements, la reclassificació a sòl rústic de sòls urbans no consolidats i de la reducció de la capacitat de població del pla.** El consum d'energia està vinculat als problemes ambientals derivats de la seva producció, com emissions a l'atmosfera de gasos amb efecte hivernacle, mentre que la producció de residus planteja problemes derivats del seu tractament posterior, que en el cas de Mallorca contribueix també a l'emissió de gasos a l'atmosfera a través de la planta d'incineració de Son Reus, tret que s'introdueixin mesures per al reciclatge.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓			✓

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- La qualificació de dos sistemes generals d'espais lliures públics, 38.752 m² a l'est de l'antiga carretera de Porreres a Montuïri Ma-5030, i 7.524 m² situat entre la ronda prevista i els carrers Nou i del Pont, contribuiran a una **millora de la dotació d'espais lliures en el terme municipal**. Aquest efecte incideix de manera positiva en la qualitat de vida dels habitants del municipi. A més, es tracta de dos espais que se situen a indrets que poden a la vegada afavorir una millora de la mobilitat, especialment el primer. Aquest gran espai connecta el centre del poble amb la zona d'equipaments docents i esportius del nord.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Millora la dotació d'aparcaments amb la previsió d'un sistema general d'aparcaments en Sòl Rústic, al costat de la zona d'equipaments docents i esportius del nord.** Una de les principals necessitats del poble de Porreres és la d'aparcaments i especialment a les zones d'equipaments. Actualment els aparcaments en aquest indret s'han de dotar dins els mateixos equipaments, si es preveu un nou aparcament es podran destinar els terrenys qualificats com a equipaments, íntegrament com a equipaments, i millorar en conseqüència la funcionalitat dels mateixos.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Millora de la dotació d'equipaments docents.** S'incrementa l'ocupació al 80% (abans 40%) i l'edificabilitat a l'1,6 m²/ m², abans 0,66 m²/ m². La finalitat d'aquesta modificació és millorar la funcionalitat dels equipaments, i que es pugui adaptar millor a les necessitats que tenen. Anteriorment a aquestes, NS a la modificació núm. 2 s'havia previst un increment de l'altura de 2 a 3 plantes d'aquests equipaments, però no s'havia modificat res més. S'aprofita aquesta modificació per fer una ordenació més ajustada a les seves necessitats.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Manteniment dels valors patrimonials que s'havien de veure afectats per l'execució de l'antic traçat de la ronda nord.** S'ha modificat el traçat respecte del del planejament vigent per evitar la sèquia de Banyeres i una sinya catalogada. El traçat final s'acosta al sòl urbà consolidat. A més s'aprofita per fer-lo més funcional.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓	✓			✓		✓	

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

Els **efectes negatius** s'han de considerar en relació a l'aprovació provisional i no respecte del planejament vigent.

- **Densificació dels equipaments docents com a conseqüència de l'increment de l'edificabilitat.** El fet d'incrementar l'ocupació i edificabilitat dels equipaments docents pot provocar increments densitat, així com més consum de recursos i efectes puntuals sobre el paisatge. En tot cas, s'ha de dir que es tracta d'equipaments i que per tant es fa amb la finalitat de millorar la dotació i en vistes a l'interès general. També s'ha de dir, que els increments que es puguin produir es faran en solars ja ocupats per edificacions i per tant els afectes ambientals haurien de ser baixos.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓			✓

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

- **Reducció de les expectatives de creixement de les activitats econòmiques relacionades amb la construcció**, de manera directa i indirecta (fusteria, lampisteria, ...), com a conseqüència de l'increment de la parcel·la mínima en sòl rústic i de la reducció de l'aprofitament en sòl urbà.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		✓		✓		✓			✓

Tipologia de l'efecte: 1. Secundari, 2. Acumulatiu, 3. Sinèrgic, 4. A curt Termini, 5. A mitjà termini, 6. A llarg termini, 7. Permanent, 8. Temporal, 9. Positiu, 10. Negatiu.

5 MESURES PREVISTES

En la present Revisió s'incorporen mesures i paràmetres destinats a minvar els efectes negatius que se'n deriven. A l'Informe de Sostenibilitat Ambiental s'enumeraren les mesures que es cregueren més necessàries per a corregir els efectes negatius d'aquesta Modificació, estiguin o no incloses en la normativa.

Amb motiu dels canvis introduïts entre l'aprovació provisional i la nova aprovació amb exposició pública, i atès que els efectes importants que se'n desprenen són positius, no es considera necessària la introducció de cap mesura ambiental addicional.

6 ESTUDI D'ALTERNATIVES

La majoria dels canvis introduïts responen al compliment de deficiències de l'informe de la CIOTUPH i suposen una reducció de la pressió sobre el territori i sobre els recursos.

En el marc de la present Adaptació de les NS de Porreres al PTM, aquelles actuacions susceptibles de considerar alternatives són:

- Qualificació de Sistemes generals en sòl rústic d'Espais Lliures Públics.
- Qualificació d'un Sistema general aparcament.
- Traçat de la ronda nord.

A la resta d'actuacions es tracta d'ajustaments, deficiències que s'han de complir, millores o reordenacions d'actuacions ja existents al planejament vigent.

Qualificació de Sistemes generals d'Espais Lliures

L'actuació té la finalitat de millorar la dotació d'espais lliures públics per les necessitats de la població prevista a la revisió. Es tracta d'una actuació que planteja bàsicament avantatges i pocs inconvenients, associats aquests darrers principalment a l'expropiació d'una part dels terrenys, que són de titularitat privada.

Pel que fa a la ubicació d'aquests espais no es plantegen gaire alternatives. Una opció inicialment eren els terrenys de l'antic polvorí, però la negativa del Ministeri de Defensa i les dificultats que podria plantejar la seva ubicació a 2 Km del poble, el descartarien. Per altra banda dins el poble o contigu al poble, existeixen poques opcions per a preveure sistemes generals d'espais lliures públics que siguin realment funcionals i tenguin la superfície adequada.

Com a criteris per a determinar les alternatives de nous SGEL es proposen:

- Que siguin principalment en sòls ja classificats com a sòl urbà o com a molt contigus.
- Que disposin d'una bona connexió amb el centre del poble.
- Que puguin permetre connectar el centre amb àrees d'equipaments, facilitant així la mobilitat dels vianants
- Que tenguin una superfície suficientment gran com per donar servei al conjunt del nucli i satisfer les ràtios d'ELP per habitant.
- Que es disposin a zones amb topografia adequada i sense riscos naturals.

Vists els criteris exposats, finalment s'ha optat per a qualificar com a SGEL dos àmbits que ja estaven considerats sòl urbà en la documentació aprovada provisionalment.

- Un de 38.752 m² situat al nord del nucli urbà de Porreres (AA-1), a l'est de l'antiga carretera de Porreres a Montuïri Ma-5030, es tracta de terrenys que a l'aprovació provisional de 2014 es classificaven com a sòl urbà amb qualificació d'equipaments (UA-1). Aquesta gran zona verda es pot convertir en un important connector per a vianants entre el centre del poble i la zona d'equipaments docents i esportius situada amb nord.
- L'altre de 7.524 m² situat entre la ronda prevista i els carrers Nou i del Pont, a l'est de Porreres (AA-9), a terrenys que a l'aprovació provisional quedaven classificats com a sòl urbà i qualificats com a residencial intensiva dins la UA-3. L'objectiu és la consecució d'una gran zona d'Espai Lliure Públic entre la ronda i el poble, a prop de l'església. Té els serveis al carrer Pont, per la qual cosa es considera com a sòl urbà.

Motius de la selecció de l'alternativa considerada

La selecció d'espais s'ha fet per complir amb les dotacions necessàries per a la població prevista a les NS. Els espais escollits per a sistemes generals d'espais lliures en sòl rústic són els més factibles amb les condicions i criteris proposats per la seva ubicació.

Qualificació d'un Sistema general d'aparcament

Per a la qualificació de l'aparcament SG-03 no s'han previst alternatives. L'objectiu de la qualificació de l'SG és dotar d'aparcaments els equipaments docents i esportius del nord, d'aquesta manera s'aconseguirà que aquests espais es puguin destinar íntegrament a equipament i no hagin d'allotjar zones d'aparcament intern. Això, juntament amb l'increment de l'edificabilitat d'aquests equipaments permetrà millorar-ne la dotació sense haver de fer noves reserves de sòl.

Per la seva banda, la ubicació de l'aparcament es proposa al mateix indret que a l'aprovació provisional es proposava la UA-14, com a creixement de sòl urbà. És a dir, situació contigua a la zona d'equipaments i a la carretera de Montuïri. L'altre avantatge d'aquesta zona com aparcament, vers la zona de l'altre costat de la carretera, és precisament que els usuaris podrien accedir als equipaments sense haver de travessar la carretera.

Traçat de la ronda nord

Amb la nova documentació es proposa un canvi de traçat de la ronda nord. El planejament vigent proposava el tancament de la ronda nord, continuant el vial de la ronda de Porrera i passant per la sèquia de Banyeres. Una vegada comprovat que el traçat de la ronda podria afectar elements catalogats com la mateixa sèquia o una sínia, i ateses alguna de les deficiències imposades, s'ha procedit a modificar-ne el traçat.

Ja a l'aprovació provisional s'havia previst una alternativa al traçat anterior, que preveia un tram per fora del sòl urbà del planejament vigent. Però també plantejava problemes puntuals d'afecció a la síquia i al sistema de la sínia. Per tant, en la nova

documentació es planteja una nova alternativa, es disposa de manera més propera al nucli, i s'evita així l'afecció als elements catalogats. Hi ha per tant tres alternatives:

1. Mantenir la ronda amb el seu traçat tal com la preveu el planejament vigent.

2. Preveure el traçat exterior, aquell que s'allunya del sòl urbà vigent.

3. Preveure un nou traçat interior, que enllaci la ronda de Porrera amb el Camí de na Bosca i continuï pel traçat antic.

Els criteris per a escollir entre les diferents alternatives són:

- Que no s'afecti als elements catalogats indicats, o que l'afecció sigui la mínima possible.
- Que s'aprofitin camins existents.
- Que el traçat definitiu s'apropi el màxim possible al poble, per evitar consums innecessaris de sòl.

Amb els criteris indicats finalment s'ha optat per l'alternativa interior.

7 CONCLUSIONS

Els canvis produïts entre l'aprovació provisional i la nova aprovació amb exposició pública comporten efectes positius. I en qualsevol cas s'ha de dir que tots ells són fruit de l'esmena de deficiències de l'informe de la CIOTUPH, o d'altres informes sectorials que recull el mateix informe.

Les modificacions més importants introduïdes entre els dos documents són:

- 1- Eliminació de tots els creixements de nou sòl urbà industrial o residencial. S'han classificat de nou com a rústic 49.730 m² de sòl classificats com a industrial al 2014 i 6.421 m² de sòl residencial.
- 2- Es reclassifiquen a rústic 18.682 m² de sòl urbà residencial (segons el planejament vigent) al nord-est del nucli de Porreres. Tots els terrenys que quedaran a l'exterior de la via de ronda proposada i no s'han executat.
- 3- Es deixen en suspens aquells terrenys que tenen la classificació de sòl urbà i es troben en situació de sòl rural (44.059 m²). Aquesta situació es mantindrà vigent fins que s'aprovi una modificació de les normes subsidiàries amb la finalitat d'ordenar i regular els referits terrenys subjectes a transformació urbanística, havent de justificar la necessitat d'aquesta transformació de conformitat amb el que es disposa al RDL 7/2015 i la Llei 2/2014.
- 4- Es modifica el traçat de la ronda nord, que queda recollida com a AA-02 (10.582 m²). El traçat es disposa de manera més propera al nucli, i s'evita així l'afecció a elements catalogats, com una sinya o la sèquia de Banyeres.
- 5- Es qualifiquen dos grans sistemes generals d'espais lliures públics. Un de 38.752 m² situat al nord del nucli urbà de Porreres (AA-1), a l'est de l'antiga carretera de Porreres a Montuïri Ma-5030, es tracta de terrenys que a l'aprovació provisional de 2014 es classificaven com a sòl urbà amb qualificació d'equipaments (UA-1). L'altre de 7.524 m² situat entre la ronda prevista i els carrers Nou i del Pont, a l'est de Porreres (AA-9), a terrenys que a l'aprovació provisional quedaven classificats com a sòl urbà i qualificats com a residencial intensiva dins la UA-3.
- 6- Modificació dels índexs d'intensitat d'ús a les zones de sòl urbà. S'incrementen els IUU, de tal manera que es redueix la capacitat de població, que passa dels 23.376 habitants previstos a l'aprovació provisional de 2014, a 11.555 a l'actual.
- 7- S'elimina un creixement urbà d'equipaments previst al nord de la zona de l'Institut, 8.215 m². En el seu lloc es preveu un sistema general d'aparcaments en sòl rústic.
- 8- S'incrementa l'edificabilitat dels equipaments docents i així no haver de qualificar més terrenys. S'incrementa l'ocupació al 80% (abans 40%) i l'edificabilitat a l'1,6 m²/m², abans 0,66 m²/m².
- 9- S'ha incrementat la superfície qualificada com a SRC-RGb respecte la de l'aprovació provisional de 2014. Es tracta dels terrenys de sòl rústic de règim general que tenen parcel·la mínima de 28.000 m², per tant s'ha incrementat la protecció del sòl rústic. Al 2014 hi havia qualificades 462,50 ha a la nova documentació hi ha 743,06 ha.

Tenint en compte la naturalesa de les actuacions, la majoria dels efectes que se'n desprenen són de signe positiu i es relacionen amb la reducció de la capacitat de població i de l'edificabilitat permeses, així com amb l'eliminació de creixements de sòl urbà. Així, en relació amb l'aprovació provisional, es preveu una reducció de l'afecció sobre el medi físic, biòtic i paisatgístic. També es redueixen les expectatives de consum de recursos i de producció de residus.

Per contra, els efectes negatius es relacionen amb la minva de les expectatives de creixement de les activitats econòmiques relacionades amb la construcció, la indústria i els serveis.

Per l'Equip Redactor

Maria Magdalena Pons Esteva, *geògrafa*
Palma de Mallorca, 27 d'octubre de 2017

Antoni Pons Esteva, *geògraf*